

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **T. T. D.**, zast. Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem, se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 2. 2015, č. j. OAM-591/ZA-ZA04-HA08-2014, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 6. 2017, č. j. 2 Az 10/2015 - 43,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnosti **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále také jen „napadené rozhodnutí“) žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Žalobce se bránil proti tomu rozhodnutí žalobou u Městského soudu v Praze, který ji usnesením ze dne 13. 6. 2017, č. j. 2 Az 10/2015 - 43 (dále jen „napadené usnesení“) odmítl pro opožděnost podle §46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

II.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá usnesení městského soudu kasační stížností z důvodu vyplývajícího z § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Namítá, že městský soud porušil své prezkumné povinnosti, neboť nezohlednil žalobní námitky, v nichž stěžovatel vytýkal žalovanému zásadní pochybení v průběhu správního řízení. Právě v důsledku nich nedošlo k doručení napadeného rozhodnutí fikcí, ale později. Městský soud nezohlednil žalobní námitky, v nichž stěžovatel poukazoval na oprávněnost podané žaloby

a její včasné podání. Podle stěžovatele městský soud vyšel z nedostatečně zjištěných skutečností a nedostatečně odůvodnil své rozhodnutí. Nevzal v potaz závěry kasačního soudu týkající se požadavků na odůvodnění rozhodnutí ve světle respektování práva na spravedlivý proces. Městský soud zejména pochybil, nezohlednil-li, že stěžovateli byla upřena ve správním řízení základní práva spočívající v tom, že žalovaný postupoval protiprávně při předání napadeného rozhodnutí stěžovateli, a tím mu znemožnil jeho převzetí v řádném termínu.

III.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popírá oprávněnost kasační stížnosti. Má za to, že jak napadené rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany, tak i napadené usnesení městského soudu, bylo vydáno v souladu s právními předpisy. Shrnuje průběh správního řízení, z něhož vyplynulo, že důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je legalizace stěžovatelova pobytu na území České republiky, kde má zájem setrvat z ekonomických důvodů. Poukazuje i na to, že žaloba byla nekvalifikovaná, neboť neobsahovala žádný žalobní bod, a také proto ji žalovaný navrhl odmítnout. Nadto byla podána opožděně, jelikož napadené rozhodnutí nabylo právní moci doručením stěžovateli dne 12. 3. 2015 v souladu s § 24a odst. 3 zákona o azylu. Městský soud správně žalobu posoudil jako opožděnou. Žalovaný navrhuje kasační stížnost pro nedůvodnost zamítnout.

IV.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Nejvyšší správní soud především zdůrazňuje, že směřuje-li kasační stížnost proti usnesení o odmítnutí žaloby, v řízení o kasační stížnosti soud toliko posuzuje, zda napadené usnesení a důvody, o něž se opírá, jsou v souladu se zákonem. Naproti tomu nelze v takovém případě přezkoumat samotné žalobou napadené správní rozhodnutí. Rozsah kasačního přezkumu je vymezen povahou a obsahem přezkoumávaného rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2009, č. j. 3 As 44/2008 - 80). Proto se v tomto řízení nelze zabývat žalobními námitkami vztahujícími se k věci samé.

[9] Pro přehlednost kasační soud shrnuje pro věc podstatné skutečnosti, jež se podávají ze správního a soudního spisu. Stěžovatel dne 6. 11. 2014 učinil prohlášení o mezinárodní ochraně, na to dne 11. 11. 2014 požádal o udělení mezinárodní ochrany a téhož dne s ním žalovaný uskutečnil pohovor a umožnil mu též seznámit se s podklady rozhodnutí. Dne 18. 2. 2015 rozhodl napadeným rozhodnutím o neudělení mezinárodní ochrany. Předvoláním ze dne 25. 2. 2015 žalovaný stěžovatele předvolal k převzetí rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany na den 12. 3. 2015. V tomto předvolání, které bylo stěžovateli doručeno do vlastních rukou dne 4. 3. 2015 (viz doručka na č. l. 64 správního spisu), stěžovatele poučil o tom, že pokud se k převzetí rozhodnutí v den stanovený ve výzvě nedostaví, bude podle § 24a odst. 2 zákona o azylu den ve výzvě považován za den doručení. Současně byl stěžovatel poučen o tom, že pokud by mu v převzetí rozhodnutí bránil vážný důvod, je povinen o tom neprodleně správní orgán informovat. Stěžovatel se k převzetí rozhodnutí stanoveného dne nedostavil, jak plyne z úředního záznamu vyhotoveného žalovaným (č. l. 65 správního spisu), ani nesdělil, že by mu v tom jakýkoliv vážný důvod bránil; zůstal nečinný. O skutečnosti, že k doručení napadeného rozhodnutí došlo dne 12. 3. 2015, následně žalovaný informoval zástupce stěžovatele JUDr. J. R., jehož plná moc k zastupování ve správním řízení byla žalovanému doručena právě dne 12. 3. 2015. Spolu s tímto oznámením zvolenému zástupce stěžovatele zaslal

pokračování

i stejnopis napadeného rozhodnutí. Zmíněné sdělení převzal zmocněnec stěžovatele dne 18. 3. 2015. Na to dne 1. 4. 2015 podal na poště k přepravě žalobu datovanou 31. 3. 2015. Ta byla městskému soudu doručena dne 3. 4. 2015. Následně již městský soud vydal napadené usnesení, kterým žalobu odmítl pro opožděnost.

[10] Podle § 32 odst. 1 zákona o azylu, *žalobu proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany lze podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí.*

[11] Podle § 24a zákona o azylu, *stejnopis písemného vyhotovení rozhodnutí se účastníku řízení ve věci mezinárodní ochrany doručí v místě a čase stanoveném v písemné výzvě k převzetí rozhodnutí. (odst. 1) Nedostaví-li se účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany k převzetí rozhodnutí v den a čas ve výzvě uvedený, ač mu výzva byla doručena, je den k převzetí rozhodnutí ve výzvě uvedený považován za den, kdy je rozhodnutí doručeno. (odst. 2) Je-li účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany zastoupen, doručuje se rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany zástupci i zastoupenému. Právní účinky doručení nastávají doručením zastoupenému. (odst. 3)*

[12] Z citované právní úpravy je zřejmé, že žalobu ve věci mezinárodní ochrany je třeba podat ve lhůtě stanovené zákonem o azylu, která (na rozdíl od obecné právní úpravy obsažené v § 72 odst. 1 s. ř. s.) činí 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Ve shodě s předestřenou právní úpravou zákona o azylu v posuzované věci žalovaný také stanovil den, v němž mělo dojít k doručení správního rozhodnutí stěžovateli. O tom jej řádně uvědomil doručením předvolání do vlastních rukou dne 4. 3. 2015. Stěžovatel do dne stanoveného žalovaným k převzetí rozhodnutí, ale ani kdykoliv později se žalovaným nekomunikoval, ve stanovený den si rozhodnutí nevyzvedl, ani nesdělil žalovanému žádný, tím spíše vážný, důvod, pro který se k převzetí rozhodnutí ve stanovený den nemůže (resp. nemohl) dostavit.

[13] Za nastalých skutečností nastoupila fikce doručení napadeného rozhodnutí žalované dnem stanoveným v předvolání, tj. dnem 12. 3. 2015. Na uvedeném nic nemění ani skutečnost, že napadené rozhodnutí doručil žalovaný také zvolenému zástupci stěžovatele, jemuž udělil plnou moc, kterou žalovanému předložil dne 12. 3. 2015. V souladu s § 24a odst. 3 totiž účinky doručení rozhodnutí nastávají doručením zastoupenému (stěžovateli).

[14] Jakkoliv stěžovatel v ryze obecné rovině vytýká žalovanému porušení základních práv v souvislosti s doručováním napadeného rozhodnutí, konkrétní pochybení v kasační stížnosti neuvádí. Dílčí závěr městského soudu, že k doručení napadeného rozhodnutí došlo dne 12. 3. 2015 ve smyslu § 24a odst. 2 zákona o azylu považuje Nejvyšší správní soud za správný.

[15] V souladu s § 32 odst. 1 zákona o azylu patnáctidenní lhůta k podání žaloby uplynula v pátek dne 27. 3. 2015. Stěžovatel však žalobu směřující proti tomuto rozhodnutí k poštovní přepravě pro soud podal teprve dne 1. 4. 2015, tedy po uplynutí lhůty pro podání žaloby.

[16] Jak vyslovil již rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 21. 9. 2010, č. j. 7 Ans 5/2008 - 164, „(...) i ve správním soudnictví jsou podmínky řízení vnímány jako takové podmínky, za nichž soud může rozhodovat ve věci samé; jejich nedostatek tedy brání soudu vydat meritorní rozhodnutí (srov. § 103 o. s. ř. podpůrně za použití § 64 s. ř. s.). Jsou chápány jako podmínky přípustnosti procesu jakožto celku, přičemž se upínají k procesním úkonům stran či soudu. Teorie procesního práva i soudní praxe řadí mezi podmínky řízení na straně soudu především pravomoc, příslušnost, na straně účastníků řízení způsobilost být účastníkem řízení, procesní způsobilost, popř. též plnou moc zmocněnce v případě zastoupení. Úkony soudu i úkony stran jsou pak vázány společnými podmínkami – překážkou litispendence a překážkou věci rozsouzené. Dalšími okolnostmi, které obvykle brání věcnému projednání návrhu (žaloby) ve správním soudnictví jsou opožděnost (předčasnost) žaloby, podání návrhu zjevně neoprávněnou osobou, nepřípustnost.

Specifickým důvodem, jenž vylučuje další postup v řízení, jsou neodstraněné vady žaloby (§ 37 odst. 5 s. ř. s.). Jsou-li naplněny zákonné předpoklady, soud žalobu odmítne, aniž by se mohl zabývat její důvodností.“

[17] Opožděnost žaloby představuje jednu z podmínek řízení (v širším slova smyslu) a její splnění je soud povinen zkoumat především, je totiž předpokladem toho, aby mohl přistoupit k meritornímu přezkumu napadeného správního rozhodnutí. Z výše uvedeného nepochybně vyplývá, že žalobce uplatnil žalobu opožděně. Městský soud nepochybil, odmítl-li žalobu jako opožděně podanou podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. V takovém případě nemohl přistoupit k meritornímu přezkumu napadeného rozhodnutí.

[18] Stěžovatelovy ryze obecné kasační námitky o blíže nespecifikovaném pochybení žalovaného ve správním řízení při doručování napadeného rozhodnutí, ani vskutku nekonkrétně tvrzené pochybení městského soudu spočívající v porušení jeho přezkumné povinnosti (viz odst. 4 doplnění kasační stížnosti) tak ve světle právě vyřčeného nemohou obstát.

V.

[19] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s., a to bez nařízení jednání ve smyslu § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

[20] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s.ř.s. ve spjení s § 120 téhož zákona. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému, jemuž by jako v řízení úspěšnému účastníku náhrada nákladů řízení náležela, žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Nebyla mu tedy jejich náhrada přiznána.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. ledna 2018

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu